

Den nye bygda i fjæra

Bygda 2.0: I en skjæring ut mot fjæresteine og havet, vokser den nye bygda opp.

ALLE FOTO: SIRI JUELL RASMUSSEN

Tett på bygda: Bygdebyen er ment for folk som ønsker å bo tett på bygda.

Fra København til bygda: Majken Dupont-Mouritsen flyttet med mann og barn fra storbyen til Stokkøya. Familien ble de første som tok i bruk de nybygde husene i Bygda 2.0.

Miljøvennlig: De første familiene har allerede flyttet inn i bygdelandsbyen.

Bygdegründere: Roar Svenning og svigerinne Ingrid Langklopp driver utviklingen av bygda versjon 2 framover. Snart er Bygdeboksen (bak), med kontorplasser, matlab, bryggeri og forsamlingslokale klar til å tas i bruk.

I ei lita vik på kysten av Trøndelag vokser den nye, **moderne bygda** fram. Her bygges «Bygda versjon 2.0».

STOKKØYA, ÅFJORD. På høye pæler, over skvulpende sjø og grove fjæresteiner, har tre nye boliger reist seg og fått mennesker i seg. Store vinduer i stram og moderne arkitektur skuer ut over størstøtt trøndersk kystlandskap, i uvær som i stille. Det er bygdelandsbyen på Stokkøya som begynner å ta form.

– I flere tiår har vi opplevd en flukt fra bygdene til byene. Det er bare å gratulere byen, for det viser seg at bygda versjon 1.0 ikke har klart å fylle folks behov, sier gründer og bygdeutvikler Roar Svenning.

– Nå lager vi en ny versjon. «Bygda versjon 2» er en oppgradering av bygda slik vi kjenner den i dag, som gjør den attraktiv å leve i. En bygdelandsby med et fortettet, bærekraft og moderne bo- og arbeidsmiljø.

Fakta

Bygda 2.0

* **Bygdelandsby** som nå bygges på Stokkøya, Åfjord kommune.

* **Gründerne** Roar Svenning og Ingrid Langklopp (daglig leder) driver prosjektet.

* **Viktige elementer i bygda:** moderne arkitektur, næringsliv, forskning og bruk av fornybar energi.

* **Tre familier flyttet inn** i sommer.

* **Kultur- og næringsbygget** «Bygdeboksen» står straks ferdig.

* **Kostnad:** ca. 20 millioner kroner.

* **Fått støtte fra** fra Bolyst-prosjektet, Innovasjon Norge og Åfjord kommune.

Fra krater til bygdelandsby

Landsbyen, som har fått navnet «Bygda 2.0», vokser opp i det som var en skjæring i fjellet, og som Vegvesenet etterlot seg da de bygde vei og bro til naboøya.

– Vi etablerte Bygda 2.0 AS, og kjøpte like godt hele krateret, forteller Svenning.

De ville fylle det med hus, folk og liv, og startet planleggingen i 2010. I vår flyttet de første inn. En bolig er solgt, i ett av de andre husene har Majken Dupont-Mouritsen fra København leid seg inn med mann og to barn.

– Det er veldig annerledes her. Vi har fått mer tid. I København er det så hektisk, alt går så fort, sier hun og skuer ut over fjorden fra stuevinduet.

Mannen David er næringsjef i Åfjord kommune, mens Majken er vikarierende rektor på den lokale skolen.

På kjøkkenet lager datteren Nanna rullekake sammen med venninnene Live og Aurora.

– Det beste med å bo her, er at vi kan stå på verandaen og fiske i sjøen. Og at vennene mine bor så nærme, sier Nanna.

Funksjonelt

I det røde, lille huset på samme plattform, bor Tove Karoliussen med barna Oda og Vetle. Hun er sykehusklovner, og trener på å gå på line på den 35 kvadratmeter store verandaen som hun deler med naboen. Under henne slår bølgen inn mot land.

– Jeg kan like gjerne reise på turne herfra som fra et hvilket som helst annet sted i landet, sier hun.

– Vi flyttet hit fra Bygdøy i Oslo, fordi vi ville gi barna en annen oppvekst enn det de fikk i hovedstaden, sier Karoliussen.

Leiligheten hun leier er på bare 55 kvadratmeter, men mellom de to enhetene er det bygd en hybel som de bruker når de har gjester. – Den er funksjonell, koselig og vi kan sitte og studere stor-skarven fra stuevinduet, sier Karoliussen.

Kontorfellesskap

Vegg i vegg med boligene ligger «Bygdeboksen», selve basen i «Bygda 2.0». Det er like for den står ferdig, og innenfor dørene smatrer spikerpistolene ivrig.

– Her er det bryggeri, konferanselokale og snekkerverksted. Snart står kontorlokale ferdig, og vi skal ha en matlaboratorium her, sier Ingrid Langklopp. Hun er gründer og daglig leder i «Bygda 2.0».

ULTIMATUM

Vi ga bygda fem år. Om vi ikke fant noe interessant ved den, var det ikke aktuelt å bo her. Så vi måtte gjøre noe selv.

ROAR SVENNING, GRÜNDER OG BYGDEUTVIKLER

Bygda som base: Før hun drar på turné, har sykehusklovnen Tove Karoliussen god plass til trening og nødvendige forberedelser på den store verandaen utenfor huset i Bygda 2.0.

► Kontorplassene skal leies ut til fastboende, hyttefolk, eller til forskningsmiljøer som legger prosjektene sine hit.

– Vi tror at et tverrfaglig kontorfellesskap kan gjøre det mer interessant å bo på bygda. Vi jobber med å få lokalt forankrede forskningsprosjekter til Bygdeboksen, sier Langklopp.

De ser for seg at studenter kan leie kontorplass og et par leiligheter når de driver med forskningsprosjekter.

– Vi har vært i kontakt med NTNU i Trondheim og andre utdanningsinstitusjoner. Studenter og forskere kan de bo og jobbe herfra under feltarbeid om bygda eller havet, sier hun.

Ga bygda fem år

Ingrid Langklopp sa opp jobben i København, og flyttet til Stokkøya med mann og barn for å jobbe med «Bygda 2.0». Roar Svenning er oppvokst her, i den enslige, lille vika ytterst ut mot storhavet i Nord-Trøndelag. For 15 år siden flyttet han tilbake til grenda sammen med kona Torild Langklopp og tok over familiegården.

– Det kan være ganske stusslig på bygda. Den er ofte lite attraktiv, sier Svenning.

Han har kjent på det selv. Her manglet kulturliv, god mat og nok folk det var spennende å omgås.

– Vi ga bygda fem år. Om vi ikke fant noe interessant ved den, var det ikke aktuelt å bo her. Så vi måtte gjøre noe selv.

De oppgraderte campingplassen som lå på gården med moderne overnattingsplasser gravd på rekke ned i bakken. Så bygde de et spisested helt nede ved sjøkanten. Gode kok-

UNDERVURDERT

Gode boliger er et veldig viktig redskap for å få folk til å slå seg ned.

INGRID LANGKLOPP,
GRÜNDRER OG DAGLIG LEDER I
BYGDA 2.0

ker, kritthvit sandstrand og konserter begynte å trekke utaskjærs gjester. Dessuten skapte de arbeidsplasser. Problemet var at det ikke fantes boliger.

Flere boliger kommer

– Det nytter ikke å skape arbeidsplasser, dersom bygda ikke kan tilby et godt sted å bo, sier Svenning.

– Gode boliger er et veldig viktig redskap for å få folk til å slå seg ned, understreker Ingrid Langklopp.

Derfor skal byggetrinn to i «Bygda 2.0» være i gang allerede neste år.

– Da starter byggingen av en brygge med 9–10 utleieleiligheter i tilknytning til boligene som nå står ferdig, forteller hun.

Også de nye boligene skal ligge samlet og tett.

– Noen drømmer om småbruk når de flytter til bygda, men slett ikke alle. Mange ønsker å bo tett med andre mennesker og liv rundt seg, sier Roar Svenning.

For å gjøre bygda interessant at folk vil bo her, må det også finnes et sosialt samlingspunkt og et kulturtilbud. I tillegg til Strandbaren ved Stokkøya sjøsepter, skal også Bygdeboksen utvikles til å fylle det behovet.

Vil ha fastboende

Hele prosjektet har kostet i underkant av 20 millioner kroner. De har selv kostet all infrastruktur og reguleringsplaner til over en million kroner.

– Åfjord kommunen innser at de behøver boliger, og har vært positiv og deltakende ved å legge til rette. Vi har også fått lån og tilskudd fra Inno-

vasjon Norge, samt bolyst midler fra Kommunal- og regionaldepartementet, sier Langklopp.

Leie av boliger, kontorplasser og næringsarealer i Bygdeboksen skal sørge for at hjula går rundt:

– Etter hvert skal vi selge tomter, men ikke til fritidsboliger. Vi vil ha mennesker som vil bo i bygda, understreker Langklopp.

Kompetente bygdeboere

«Bygda 2.0» skal ha plass til alle typer mennesker. Men gründerne vil ha mennesker med en eller annen form for kompetanse.

– Dessverre er det gjerne de med kompetanse som flytter ut. Bygda blir utarmet, og vi må gjøre noe for å få dem til å bli. Eller få dem til å komme tilbake, sier Svenning.

– Det bygda **ikke** trenger, er mennesker som kun sitter i sofaen og tar imot, sier Langklopp.

– Den behøver mennesker som fyller alle nødvendige funksjoner, folk som engasjerer seg, er interessert i år bidra, og bruker den kompetansen de har. Bare sånn kan det bli interessant å bo her, sier hun.

– Det er derfor vi må gjøre bygda attraktiv for mennesker som vil være med å videreutvikle den. Bygda må gjennom en endring og få en ny versjon. Nå er noe i ferd med å skje, sier Svenning.

Gründerne på Stokkøya vil selge sin kompetanse på bygdeutvikling.

– Prosjektet «Bygda 2.0» er ment som en mal. Vi håper også andre bygder kan bruke vår modell.

LISBET HARSTAD
lisbet.harstad@nationen.no